

Előfizetési ár:

Egész évre 6 fnt
Fél évre 3 „
Negy. évre 1 fnt 50 kr.
Egy szám ára 5 kr.

Hirdetések és nyilt-
téri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Starceovai ut 3 sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherceg
utca 11 szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, előfize-
tési és hirdetési díjak,
úgy a lap szétküldé-
sére vonatkozó pana-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap, szerda és
péntek reggel.

Főszerkesztő:

Feymann Gyula

Felelős szerkesztő:

Dr. Hódy Antal

ÜGYVEDEK.

Hirdetések

Vig Simon nyomdájában is felvétetnek.
Starceovai utca 3. szám.

Az erős oszlop.

Szerkesztőségünkől távoleső egyéntől kap-
tuk az alábbi sorokat, amelyeket tagadhatatlanul
érdekes voltuknál fogva szívesen közlünk:

Az 1886. évi XXI. törvénycikk
88. §-a arról rendelkezik, hogy a vár-
megyék és városi törvényhatóságok
ezen törvény életbelépte után egy év
alatt nyugdíjintézet létesítéséről tartoz-
nak gondoskodni.

E törvény folytán a megyék és
városok megalkották a nyugdíjintézet
alapszabályait és a tisztviselőket részesítik
az alapszabályaik szerint meghatározott
nyugdíjilletményben.

A törvénynek intézkedése kétség-
kívül nagy haladásra mutat, mert sem
a megyék, sem a városok eddig nyug-
díjintézetéről nem rendelkeztek. E rész-
ben tehát a közigazgatási tisztviselők
nagy házával tartoznak a kormánynak
és a törvényhozásnak, hogy az igen
exponált, zaklató és kétes jövőjű pálya
némi garanciákat nyújt. De ha köze-
lebbről vizsgáljuk a dolgokat és a köz-
tisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi
I-ső törvénycikk rendelkezését elemez-
zük, t. i. azt, hogy közigazgatási tiszt-
viselő csak az lehet, kia törvényben meg-
határozott képesítéssel bír, — úgy
e nyugdíjszabályok, illetve az azok sze-
rint meghatározandó illetmények szo-
ciális szempontból sem nem megfe-
lelők, sem nem igazságosak.

És pedig következő okokból:

A közigazgatási tisztviselő nem
azért készült és költött erre a pályára,
hogy a következő tisztujtásnál kima-
radjon és nyugdíjba jöjjön, hanem
egész életére választotta magának e
pályát abban a reményben, hogy azon
fokozatosan előlép és csak akkor
nyugdíjaztassék, amikor koránál fogva
munkaképtelenné válik. A gyakorlati
életben azonban egész másként ala-
kulnak a viszonyok. A közigazgatási
tisztviselő egyszerre csak azon veszi
magát észre, hogy kegyvesztett lett,
s 6—12—18 évi szolgálatának betöl-
tése után meg nem választják, hanem
25—30 vagy 40% illetményen
nyugdíjaztassék.

A 48 előtti időből tudjuk, midőn
a tisztviselőket három évenként választ-
tották, — hogy perpetuus főbírák,
szolgabírák, esküdtek stb. voltak. Vál-
tozások alig fordultak elő. De ha ak-
kori időben valamelyik tisztviselő ki
is maradt, ez a körülmény nem volt
létkérdés. Mert a tisztikar kizárólag a
birtokos osztályból került ki, fizetésére
utalva nem volt, mert a tisztségeket
inkább nobile officiumoknak tekintet-
ték. Azóta azonban nagyban változtak
a viszonyok, a birtokos osztály rész-
ben tönkre ment, részben visszavonult
a közzolgálatról; így tehát tulnyomó
részben vagyontalanok pályáznak és

foglalják el az officiumokat, amelyek
időközben bürokratikusokká fejlődtek,
s amelyekben megfelelő szakértelem
hiányában hivataloskodni nem lehet.
A pályázó ennél fogva, aki csak vég-
zett tanulmányai alapján tarthat igényt
valamely állás elnyerésére, joggal
követelheti, hogy létjoga állandó és
biztos legyen és az időszaki válasz-
tások reá nézve befolyással ne legyenek.

S bár a képesítési törvény ilyen
feltételt követel, s bár a végzett
pályázó ilyen feltetéssel fogadja el
állását, mégis megesik, hogy az idő-
szaki választásoknál azok kedvéért,
akik időközben felnőnek és így be-
folyásos egyének a kegyeletjei, kibuk-
nak és idő előtt nyugdíjba jönnek.

Ezek a sajnálatos esetek sokkal
ismeretesebbek, semhogy azokat kon-
krét esetekkel illusztrálni kellene; és
épp azért, mert gyakorlatban vannak,
s a kor szellemére szégyent hozók,
azok megváltoztatásáról kell gondos-
kodnunk.

Amint ujtás volt ránk nézve a
nyugdíj-intézmény behozatala, úgy az
legyen annak fejlesztése is. Ez a fej-
lesztés másmilyen nem lehet, mint
hogy az a tisztviselő, aki a tisztui-
tásnál kimarad, egész fizetésével és
lakbérilletményével nyugdíjaztassék.
Nyugdíjazása pedig csak időleges le-
gyen, a legközelebbi üresedésnél vele

TÁRCZA.

A gép.

Irta: Vértsey Gyula.

Már a negyedik gimnáziumba járt, vala-
melyik pajtása, a ki már megunta a tanulást,
azt mondta neki, hogy hagyják ott az iskolát
és szökjének meg.

— Jó, hát megszökönk!

És másnap már nagy furkósbottal a
kezében ott kutyagolt az országuton a pajtása
mellett.

És a milyen nyugodtan, minden gond-
kozás nélkül megugrott az iskolából egy biztató
szóra, két nap mulva éppen olyan nyugodt-
sággal követte a pajtását visszafelé, mikor az
úgy találta, hogy mégis jobb lesz hazamenni.

— Jó, hát hazamegyünk!

És amilyen következetesen végigcsinált
mindent, amire mások biztatták és amennyire
nem csinált magától soha semmit, fel lehetett
tenni János barátunkról még azt is, hogy ha
az édesmamája úgy három éves korában, meg-
unván csökönyös hallgatását, rá nem szól, hogy:

— Ne légy már olyan bata, kis fiám, be-
szélj valamit, — hát talán még mai napig is
szóltanul végzi dolgát a világban.

Olyan közepes eszű gyerek volt, aminő
legtöbb van; ha bemagolhatta a leczkeit, akkor
tudott felelni, ha nem volt rá elég ideje, egy
szót is alig tudott makogni. Az érettségi utáni
banketten az egyik tanárunk kérdezte tőle, mi
akar lenni?

— Nem tudom, kérem.

— Menjen a jogi pályára.

Igy lett jogász. Ha azt mondták vo'na
neki, hogy legyen kutyapezér, bizonyára az
lett volna s ma valahol nagy ambícióval fog-
dosná az alkalmazás és hivatal nélküli kóbor
kutyákat, ahelyett, hogy másolgatja az aktákat
a dohos hivatalszobájában. Mert a jogász ur-
ból bizony csak díjnok lett negyvenesztendő
korára.

De míg idáig jutott, nagyon sokszor ha
tároztak a sorsa felett mások.

A jogi szakra hűségesen beiratkozott és
szorgalmasan járt előadásokra mindaddig a na-
pig, míg egyszer délelőtti sörözés közben, mi-
kor ő ott akarta hagyni a kompániát, hogy
előadásra siessen, ki nem kaczagták:

— De esaci vagy! Azt hiszed, hogy még
mindig kisdiák vagy! Hiszen jogász lehet az
ember anélkül, hogy járna az egyetemre. Lásd,
mi sose járunk!

— Lehet? Jó, hát én is úgy teszek,
mint ti!

És úgy tett! Lumpolt, ha lumpolni hiv-
ták, egyébiránt pedig odabaza lustálkodott, míg
az apja az első alapvizsgán való sikeres elbu-
kás után haza nem hívta és ki nem jelentette
előtte, hogy miután úgy látszik, hogy a jogi
pályához semmi kedve és az egyetemi élet
egyáltalában nem való az ő fajtájú kiskoru,
lump hajlamu urfinak, tehát legyen szíves ott-
hon maradni és dolgozni az irodában.

Az öreg ur községi jegyző volt és arra
gondolt, hogy halála után János ur átveheti az
elég zsiros jövedelmű jegyzőséget.

— Itt nyugodtan élhetsz, ez a neked va-
ló pálya!

— Jó, készülni fogok a jegyzői vizsgára.
Készült is és le is tette. Minden a leg-

jobbba indult! Segédjegyzősködött az apja mel-
lett és biztos kilátása volt, hogy ha az öreg
kidől, ő kerül a helyére. Ki is dőlt és János
ur a legszebb reményekkel nézhetett a válasz-
tás elé. Néhány nappal a választás előtt azon-
ban felkeresi őt a főszolgabíró és egy barát-
ságos ebéd után a fekete kávé mellett így
szól hozzá:

— Hallom, hogy ön jogász volt? Hogy
hagyhatta abba azt a szép pályát, ezért a nyo-
morúságosért? Eltemetve lenni örök életére
egy ilyen rongyos kis faluban, holott ön előtt
állhatna az egész világ! Okos ember, fiatal
ember, vagyon is van, micsoda pozíciót viv-
hatna ki magának! Én na magának lennék,
folytatnám a jogot és itt hagynám ezt az egész
jegyzői komédiát. Tudom ugyanis, hogy eddig is
csak az atya kedvéért volt idehaza.

— Nem lenne már későn?

— Ördögöt lenne! Legszebb korban van,
hogy azzá lehessen, a mi akar lenni!

— Igaza van főszolgabíró urnak! Nem
is pályázom én! Megyek fel Pestre: Ez az
élet nem nekem való! Lelkemből rá is un-
tam már!

Pedig dehogy unt! A legjobban érezte
magát, hanem a gépnek más irányt adtak és
a gép másfelé ment.

János ur nemsokára felköltözött Pestre,
a főszolgabíró pedig megválasztotta jegyzőnek
valami rokonát.

S János urból ismét jogász lett! Azaz
csak azzal az elhatározással jött fel, hogy a
jogot folytatni fogja. De csakhamar valamelyik
ujdonsült, ugynevezett jó barát, akit János ur
közébe nevezett urnak, mindig tele erszénye

töltessék be az állás. Ez az ujtás terjesztessék ki úgy a multra mint a jövőre is

Mert ha már illetékes köreink nem tudják megukat a klikkuralom befolyása alól emancipálni, s mások kedvéért megengedik tisztviselőiket kibukiatni csak azért, hogy egynek-másnak kedveskedhessenek, úgy ezt az erkölcsi csapást legyenek bátrak igazságosan jutalmazni is és egyszer valahára hagyjanak fel azzal az igazán szégyenletes kiugrasztással, mely a megyei élet egyik rákfenéje.

E szempontból a nyugdíj-szabályzatokat hiányosoknak tartjuk és szükségesnek látnók egy oly mozgalom megindítását, amely e hiányon segítene.

Miután még távol állunk a civilizált közigazgatás rendezésétől, és így a szolgálati pragmatikától; ennél fogva álljanak maguk a megyék a mozgalom élére, és oldják meg szociális szempontból e kérdést.

Ragadják meg az alkalmat a megyék e feladat teljesítésére, biztosíthatjuk, hogy ez lesz legerősebb oszlopuk.

T. R.

A buzaárak.

Érthető, ha egész közönségünk napról-napra fokozódó figyelemmel kíséri a gabona termésről és az árak alakulásáról szóló híreket. Az utolsó silány termés nyomában kelt események csattanósan csafolták meg azokat az innen-onnan kirepült állításokat, mintha Magyarország immár megszűnt volna mezőgazdaságától függeni, azaz szép dolog ugyan a jó termés, de nem döntő tényező többé a nemzet gazdasági életében.

A közvélemény más nézetet van és az aggodó figyelem, melylyel a kalászkok érését nem csupán a gazda, hanem az iparos- és kereskedővilág is várta, eléggé bizonyítja, hogy azoknak az apostoloknak munkája, a kik az ellenkező nézetet ter-

jesztették, eredmény nélkül maradt. Mi lesz a mezőgazdasági termeléssel, ha az osztrákok magatartása folytán megszületik a külön vámtérlet, azt megmondani ma senki sem tudja, éppen ezért ezt az eshetőséget egyelőre ki kell zárni, midőn a jövő valószínű alakulásáról beszélünk.

A várható termés valószínűleg egészben véve elég kedvező lesz. Bizonyos azonban, hogy a kilátások nem olyan fényesek, mint azt sokan híresztelik, azért, hogy az árakat addig, míg a termés eredménye a gazdák kezében van, lenyomhassák. Sokszor ismételték már ezt a manővert, épp azért okos dolog, hogy azok, a kiket közvetlenül érdekel, egykönnyen lépne ne menjenek. Még a kedvezően alakuló terméskilátásokkal szemben sem szabad azt felednünk, hogy a készletek világszerte ki vannak merítve, Kelet-India és Argentína korlátlan termelőképességéről terjesztett mesék hitele meglehetősen leszállott, a fogyasztás pedig természetesen emelkedik. E mellett nem alaptalan az a nézet sem, hogy az Egyesült-Államok a költséges háború kiadásait kénytelenek lesznek polgáraiktól egy vagy más formában beszédni. Sőt a harc befejezése után előállhat az a követelmény, hogy a nagy köztársaság politikusai elkerülhetetlenek fogják találni a hajóhad reorganizációját és egy igazi, az Egyesült-Államok érdekeinek megfelelő sereg létesítését. Ez az adók szaporítását, tehát a termés költségeinek emelkedését fogja jelenteni. Az amerikai verseny újból veszíteni fog erejéből, mert az árak emelkedni fognak.

Mind ezek a körülmények azt a nézetet tüntetik föl alaposnak, hogy az árak tisztességes fokon maradnak és ha igaza volna azoknak, kik azt állítják, hogy a tőzsdék az ő papirosbúzájukkal nem okai az árak alakulásának, akkor eléggé biztosnak mondhatnók a fölállított prognózist. Ha azonban egy pillantást vetünk azokra az eseményekre, melyek Amerikában lejátszódtak, akkor sajnos, más nézetekre fogunk kilyukadni. Newyorkból írják, hogy ott a

gabonabörzén májusban olyan dolgok történtek, mint előbb talán soha. Egy bushel (36.3 liter) buza ára 167 centról néhány perc alatt 190 centre emelkedett. Ez egy hektoliternél 170—180 krt jelentene. Az árszökkenést mesterségesen csinálták azért, hogy a baisseistákat tönkre tegyék. A mi sikerült is. A gabonabörzén oly fokra hágott a zaj és tombolás, hogy szinte azt lehetett hinni, az örültek házáat nyitották meg s lakói vonultak oda be. A spekuláció fejetejére állit mindent.

Azt hitték, hogy a vámszedésnek fel-függesztése Franciaországban az ár eszkendésével jár. Az ellenkező következett. Amerikai spekulátorok számítva arra, hogy a kivitel föl fog lendülni, fölszöktették az árat s Meline francia miniszterelnök nemzetének a tőkepenészek által követelt rendszabályból nem haszna, hanem elmaradván a vámbevételek, csak kára volt.

Igy állván a dolgok, a spekulátorok útjait kiszámítani lehetetlen. Addig, míg a tultermelést hangoztatva képesek hatást gyakorolni lefelé az árakra, ebben az irányban dolgoztak. De ha annyira megszükültek a készletek, hogy azok szűkös volta közismeretűvé válik, akkor megfordítják a nyársat, olyan magasra verik az árat, hogy amiut Európában történt — itt-ott e miatt lázongások törnek ki.

Az ár alakulása tehát sok esetben nem a reális alapokon nyugvó kínálattól és kívánattól, nem a termés eredményétől s a fogyasztás mértékétől függ, hanem attól, vajjon a börzék matadorjai mit csinálnak. Ez kétségkívül nagy hiba, mert a becsületes munkát nem egyszer megfosztja jogos jutalmától.

Tisza István és társai azt állítják, hogy a határidő üzletek az árakat kiegyenlítik s mérséklék az árváltozásokat. Erre felelnek a legutóbbi amerikai események, de felel a németek tapasztalása is, akik azt állítják, hogy a mióta náluk a határidőüzletek el vannak törölve, az ár képződése sokkal nyugodtabban történik. Kevésbé rohamos az emelkedés, szelidebb az esés.

vonzott, lebeszélte róla, hogy ne komédiázzék azzal a jogászszággal:

— Ur vagy, pénzed van, csak nem leszel valami rongyos hivatalnok! Kell is neked diploma! Olyan pártit csinálhatsz, aminőt akarsz!

— Igazad van! Mit is törjem magam!

— Az élet a koporsótól a sirig egy pillanat! Az az igaz bölcs, aki igyekszik mennél jobban élni! És te élhetsz!

— Ugy van! Számár, aki küzd, ha nem kell neki küzdeni! Majd nézünk valami jó párti után!

— Legalább is százezres leányt kaphatsz!

A százezres leányok azonban inkább csak elméletben léteznek, mint valóságban. És János urnak is saját kárán kellett tapasztalnia, hogy nemcsak az aranyról áll az, hogy nem mind arany, ami fénylik, hanem a százezres leányokról is.

János ur beleszeretett egy ilyen százezres hírű kisasszonyba. Érdemül mondhatjuk, hogy nemcsak a pénze csábitotta. Tetszett neki a leány, a ki tetszhetett is, mert csinos, előkelő szellemes leánya volt, olyan, a minőkről hamar és szívesen elhiszszük, hogy nagyon gazdagok.

— Gizike a neked való feleség! mondták.

— Ugy van! Gizike tetszik is nekem!

Tetszett már abban a pillanatban, mikor először hallotta, hogy Gizike nekivaló.

És megkezdődött közöttük a rendes társadalmi sablonok szerinti csaló-játszma. János ur előtt a Gizike százezreiről beszéltek folytonosan és Gizike előtt János urnak azt a híret közölte, hogy valam bácskai nábob.

S a két ideális lélek egymás között de-hogy beszélt volna ilyes prózai dolgokról! De-

hogy jöttek volna az egymás vagyoni viszonyaival még az esküvő előtt tisztába.

— Ez zsidó-tempó lenne! — mondták magukban mélységes lenézéssel.

És gavallérosan, urasan, keresztényi módon becsapták egymást.

A bűn ugyan ezúttal sem János urat terhelt. Mert bár ő halálosan szerette Gizikét, de azért ha ez egyszer félig pajkoskodva, félig komolyan, jukkerleányok módjára oda nem veti neki.

— Kérjen már meg! — hát talán sose kérte volna meg.

— Igy azonban engedelmesen felelte:

— Megkérem, hogyne! Hiszen már rég akartam . . .

Egy évig azután a legteljesebb boldogságban éltek. János ur elköltötte a maga huszezer forintját, biztosra vevén, hogy a százezer forint majd jön!

Az azonban nem jött, mindössze jött hatszáz forint apanágé, ami éppen három ruhára volt elég Gizikének.

A nyomoruság napjaiban elkövetkeztek azután a kölcsönös felvilágosítások, hogy se százezer forint nincs, se bácskai földbirtok.

— Keress hivatal! — mondta az asszony.

— Persze! Már rég kellett volna keresnem!

S elindult keresni! Csakhogy keresni könnyebb, mint találni. Különösen, ha valakinek a hivatalhoz egyéb kvalifikációja sincs, mint az, hogy hivatal kell neki. És ezenkívül se diplomája, se ami még többet ér: protekciója.

Kétségbeesetten jelentette ki hosszas keresés után, hogy hivatal nincs.

— Akkor beláthatod édesem, hogy nincs

egyéb hátra, mint elválni! Csak nem mehetünk együtt koldulni! Én hazamegyek apámékhoz! Szemrehányást nem teszek neked. Megbocsátok!

— Köszönöm. Igazad van, hogy elhagysz! Magam is ezt akartam tanácsolni neked!

S szépen elváltak. Mikor kérdezték tőle, sajnálja-e az asszonyt, csak a vállát vonogatta.

— Nem tudom — talán jobb így — a sors akarta!

— S mit csinálsz most?

— Nem tudom.

— Legjobb lesz, ha egyelőre beállsz valahova díjnoknak.

— Igazad van! Magam is erre gondoltam!

Valahogy aztán kerítették neki egy díjnoki állást a városnál. Az, aki kerítette, jó étvágyat akart neki csinálni hozzá:

— Kényelmes foglalkozás! Nem kell magad megerőltetni!

— Persze; egész jó lesz nekem!

— És neked elég is az a fizetés! Szerényen megélhetsz belőle.

— Hogyne lenne elég! Az én igényeim szerények!

S most már, miután koldussorba jutott János ur és nem törődik vele senki, valószínű, hogy halála napjáig díjnok marad. És majd ha a halál mondani fogja neki: hogy szedje össze a sátorfáját, János ur zavarodottan fog megettegni:

— Persze, hogy legjobb lesz mennem! Már rég el kellett volna mennem! Minek is élttem én?

S ebben az egyben teljesen igaza lesz . . .

Sikerült tehát nekik jó részben kiküszöbölni az olyan zavaró tényezőt, a mely más országokban az árak kiszámítását lehetetlenné teszi a gabonakereskedést szerencse-játékká súlyosztotta le.

Kereskedelmi miniszterünk ígért nekünk egyszer börszereformot, olyat, mely a nemzeti érdekeknek megfelel. Itt volna az ideje, hogy ura legyen szavának.

H i r e k.

Szmélyi hírek. Rónay Jenő főispán egy napi itt tartózkodása után tegnapelőtt reggel visszautazott Nagy-Becskerekre. — Szabó János városi főjegyző ma megkezdte 6 hétre terjedő szabadságidejét.

Főispánból államtitkár. A király Jákabffy Imrét, Krassó-Szörényvármegye főispánját belügyi államtitkárnak nevezte ki, miután Lattkóczy Imre, az eddigi államtitkár a közigazgatási bíróság másodelnöke lett.

Ülés a városházán. Városunk közigazgatási bizottsága f. hó 12-én tartotta rendes havi ülését Rónay Jenő főispán elnöke alatt. A rendes havi jelenéseken kívül fontosabb ügy nem tárgyalott.

Helyettesítések a megyénél. Terontálvármegye főispánja a Zsiros Imre III. alszámvevő szolgabíróvá történt kinevezése, valamint Virágh Vilmos m. alszámvevő és Boróczy Dezső m. árvászéki könyvvezető kölesönös áthelyezése folytán megüresedett alszámvevői állásra Schindelmann Sándor IV-ik alszámvevőt II. alszámvevővé, ennek helyébe Boróczy Dezső II-ik árvászéki könyvvezetőt III-ik alszámvevővé, ennek helyébe II-ik árvászéki könyvvezetővé Virágh Vilmos II-ik alszámvevőt, Blazsovátz János V-ik alszámvevőt IV-ik alszámvevővé, ennek helyébe Szabó Ödön VI-ik alszámvevőt V-ik alszámvevővé, ennek helyébe Eiler Péter VII-ik alszámvevőt VI-ik alszámvevővé, ennek helyébe Schöpfer Károly számgyakornok tb. alszámvevőt VII-ik alszámvevővé, ennek helyébe Todorcsk Miklós ideiglenes számvéviségi gyakorlatost helyettesítette.

Egy magyar misszionárius halála. Meghalt Úrgye Ignác, a magyar lazarista szerzetes, a ki messze Ázsia keletén hirdette az evangéliumot Konfoczius híveinek és sok czopfos chinait meghódított a keresztény vallásnak. Pár évvel ezelőtt Magyarországon is járt hogy nehéz missziójához költséget gyűjtson. Ez sikerült is neki, mire visszautazott Kínába. Haláláról még hiányoznak a részletek.

Rendkívüli közgyűlés. Városatyáink csakis megszakitással pihenhetnek az idén. Ugyanis július hó 25-én városunk törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya a selyemfonógyár építéséhez és más városi célokra már megszavazott összegek fedezésére szükséges 214 ezer forintnyi költségen felvétele.

Megüresedett állás. Az alibunári járás főszolgabírája pályázatot hirdet az alibunári székhelyvel bíró körállatorvosi állásra, melyhez Alibunár, Dobricza, Ferdinándfalva, Pláncsa, Kevi-Szöllös, Kis-Margita, Román-Petre, Sándorfalva és Vég Szt.-Mihály községek tartoznak. A választás f. hó 30-dikára tüzetett ki.

Temesparti indóházunk. Tudvalevő dolog, hogy a Pancsova-Petrovzellői helyi érdekű vasut eredetileg csak átrakódó állomást akart létesíteni Pancsován a Temesparton. Ezen terv azonban változást szenvedett és a részvénytársaság a Temes parton végállomást kíván létesíteni. E Pancsova-Temesparti végállomás és a mindezekkel kapcsolatos létesítmények engedélyezési feltételeinek tárgyalására illetve javaslatba hozatalára az állandó vasutengedélyezési bizottság f. é. augusztus hó 8-án délelőtt 11 órakor tart értekezletet a kereskedelemügyi államtitkár elnöke alatt. A kereskedelmi m. kir. minister felhívta a város közönségét, hogy ezen értekezleten kellően képviseltesse magát, valamint utasította a várost, hogy a végállomás létesítése alkalmával szükségesé váló feljáró utak építési módzatai, költségei és fentartása tárgyában még a miniszteriumban tartandó értekezlet megtartása előtt hozzon elsőfokú határozatot és terjessze azt

fel. — Kívánatos volna, hogy a városnak ezen sok százezrekbe kerülő vasutja már végre valahára teljesen kiépítették.

A közigazgatás államosítása. Jó forrásból arról értesítenek bennünket, hogy a közigazgatásnak az államosítás elve alapján leendő rendezéséről szóló törvényjavaslat a héten teljesen elkészült s a kiegyezési javaslatok tárgyalása után már a képviselőház elé is fog terjesztetni. A javaslatnak főbb rendelkezései, hogy a rendőrség államosítottatik, hogy a megyékben az egész tisztikar kineveztetik, míg törvényhatósági jogú városokban a tisztviselők választása megmarad, de azon módosítással, hogy a választás élethosszigan történik.

Honvédeink a gyakorlaton. Körülbelül már két hete lesz, hogy honvédségünk elvonult Versezre, ahol az egész 7-dik honvédseregred ezredgyakorlatok tartása végett hosszabb időre összpontosított. Fáradhatatlan honvédeink — mint írják — már a kora reggeli órákban kivonulnak a gyakorlótérre, ahonnan csak a késő déli órákban mennek vissza szállásaikra, amely a fehértemplomi uti községi iskolában s a laktanya környékén levő házakban van. Az ezredgyakorlatok a hó vége felé fognak befejeződni, amikor azután hazajönnek honvédeink.

Szabad a vaskapu. A munkálatok színbélyéről jelentik, hogy a Vaskapu-csatorna felső torkolatánál levő öböl elzárására szolgáló kövgát építése közel van befejezéséhez. Ezzel a gáttal megszűnt a csatorna fölött a víznek az a keresztáramlása, amely a hajóknak a csatornába való bejutását hátráltatta. A vízfolyás irányának e gát által szándékolt megváltoztatása várákózson felül sikerült, amennyiben most a vízfolyás iránya egészen belesik a csatorna irányába, s e mellett lényegesen csökkent a csatorna torkolata fölötti vízszin esése s ezzel a vízlefolás sebessége is. Hogy mily jelentékenyen megváltozott itt a vízfolyás, arról a napokban végzett hajózási próba fényesen tanuskodott. A próbát a vállalat szivességből, annak „Vásárhelyi Pál“ nevű hajója végezte, mely három darab egymás mellé kapcsolt (igen nehezen kormányozható) köves deregijét vontatott át a csatornán, s igen pontosan és teljes könnyűséggel evezett be a csatornába. A hajó Matólay hajóskapitány vezette, aki a Duna ennek a zuhatagos szakaszának egyik legalaposabb ismerője s aki a munkálatoknak kiváló hajózási képzettségével és fáradhatatlan szorgalmával megbecsülhetetlen szolgálatokat tett. A még hátralevő csekély tisztítási munka befejeztével remélhetőleg már szeptemberben felülvizsgálhatják a Vaskapu-csatornát s mindjárt át is adhatják a forgalomnak Magyarországnak legjelentősebb vizi útját.

Halálozás. Marjanovics Tivadar pancsovai községi tanító neje szül. Bolgarics Natália rövid, de súlyos szenvedés után szerdán délután 34 éves korában meghalt. A viszsamaradt 5 kiskorú gyermek a szerető, drága anyát, a férj pedig a hű és gondos feleséget siratja az elhunytban. Temetése csütörtökön nagy gyász kísérettel ment végbe. Béke hamvaira!

Határátkeelési igazolványok. Szám talan esetben kérnek, különösen vidékiek határátkeelési igazolványt Szerbiába. Illetékes helyről nyert információ illetve felszólítás alapján ismételtlen figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy Szerbiába szóló határátkeelési igazolványokat csak pancsovai illetőségű lakosok nyerhetnek és ezek is csak azon esetben, ha az átkeelés feltétlen szükséges és sürgős volta igazoltatik. Vidékiek illetve nem pancsovai illetőségűek semmi szín alatt sem kaphatnak igazolványt.

Megszűnt lap. Fehértemplom egyedüli magyar lapja, a „Magyar Alduna“, melyet utóbb Gaál Kálmán főgymnásiumi tanár ügyesen és változatosan szerkesztett, június 30-ával pártolás hiányában megszűnt. A „Magyar Alduna“ megszűnését a magyarosodás minden őszinte barátja sajnálni fogja, mert derekasan betöltötte hazafias misszióját.

Baj a rendőrségnél. Régóta hangzik már a panasza amiatt, hogy városunk rendőri bejelentési hivatalánál nem olyan a kezelés módja, amely kielégíthető. Ezért a közigazgatási bizottság most tartott ülésén átcsatoltott Mattanovich Adolf polgármester, hogy

a rendőri bejelentési hivatalt mielőbb szigorú n vizsgálja meg.

Öngyilkos huszár. A Vilmos huszároknak helyben állomásozott első százada jóformán még oda sem érkezett Nagyváradra, az új állomáshelyére s már ismét egy újabb szenzáció történt a svadronnál. Amint ugyanis bennünket értesítenek, a század Szili Imre nevű közvitéze tegnapelőtt u. y szíven lőtte magát szolgálati fegyverével, hogy annak folytán azonnal meghalt. Az öngyilkosság oka — ahogy mondják — szerelmi csalódás.

Rövidebb út Erdélybe. A délkeleti magyar vasut Lugos-Gattaja közti vonalszakaszának múltan-rendőri bejárása a kereskedelemügyi miniszter által július hó 21-én d. e. 9 órájára lett kitéve. A miniszterium képviselője Képesy Árpád miniszteri titkár. Találkozó: Gattaja állomása. Az első rendes vonat július 22-én fog közlekedni.

Felmentett halálraítelt. Junius hóban történt, hogy a pancsovai kir. Törvényszék kötélt általi halálra ítélte Mancsuka Pál ozorai lakost azért, mert állítólag ő lett volna Bozsik Jován szintén ozorai lakosnak a gyilkosa. A nem mindennapi ítéletet csütörtökön vizsgálta felül a temesvári kir. ítélő tanács annak eredménye az lett, hogy az első bírósági ítélet megváltoztatásával Mancsuka Pál a gyilkosság vádját és következményeinek terhére alul felmentetett. Elrendelte egyúttal a tanács Mancsuka azonnali szabad lábra helyezését is, amely tegnap már megis történt. Ezzel azonban az ügy nem fejeztetett be, mert még foglalkozni fog vele a legmagasabb bíróság, a Curia is.

Eltűnt százas. Petrovics Eugenia pancsovai háziapajonosi lakasából egy 100 frtos eltűnt. Miután a rendőrség azt hiszi, hogy büntény esete forog fenn, ennélfogva a nyomozatot megindította.

Oláhok mozgolódása. A délvideki románosság vezérfia Brediceanu és Coroianu elnöke alatt Lugoson nagy gyűlést tartottak, a melyen elhatározták, hogy Lugoson, Karánsebesen és más délvideki városokban az erdélyi „Astra“ nevű román kultúregyesület részére fióktelepeket nyitnak.

Rejtélyes bűnügy. Egyik tavaszi estén a szomszédos Kevi-Szöllösön valaki agyonlőtte Guclu Szávát. Minthogy Guclu faluszerte arról volt híres, hogy Guclu Demeternek szép felesége körül legyeskedik, a gyilkosság gyanúja mindjárt Guclu Demeterre nehezedett. A csendőrök azután el is fogták Guclu Demetert, aki azok előtt elösmerte a gyilkosság elkövetését. Midőn azonban Demeter már a pancsovai kir. Törvényszék vizsgálóbírája előtt volt, mindent tagadott. Mindazonáltal a Törvényszék Guclu Demetert szándékos emberölés büntette miatt előbb vád alá helyezte, majd a héten végtárgyalást tartott ellene, amelynek eredménye az lett, hogy Guclu Demeter dr. Gesztikir. alügyész vád- és dr. Scsitinszky Adolf védőbeszéde után az emberölés vádjától felmentetett. Az ítélet indoka szerint Guclu azért kellett felmenteni, mert ellene más bizonyíték, mint a csendőrség előtt tett beösmérése — nincs, erre vonatkozólag pedig beigazoltatik, hogy azt a csendőrök kiereszkolták tőle. Az ügyész felebbezett.

Építő iparosok minősítése. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az építő ipar gyakorlásához szükséges iparigazolvány kiállítására ügyében rendeletileg utasítja az I-ső fokú iparhatóságokat, hogy az eddigi gyakorlattól eltérőleg jövőben a kömives-, ács- és kőfaragó mesterségben mint önálló mesterek csakis azok működhetnek, a kik valamely építő ipari teli tanfolyam teljes négy évfolyamát sikerrel elvégezték és azt szabályszerű végbizonyítvánnyal igazolják és ezenfelül még legalább három évi gyakorlatot képesek felmutatni. Az építő ipar önálló gyakorlásához szükséges iparigazolvány csak is a fenti kellékek igazolása után azok részére állítható ki, kik különben az 1884. évi XVII. t.-czikben foglalt ipartörvény által előírt egyéb feltételeknek megfelelnek.

Vizbefuult munkás. A Temesnek megint van egy szerencsétlen áldozata. Csizmadia Ferenc pancsovai kubikus szerdán estefelé amint a Temes átvágási munkálatoknál foglalkozott, beleesett a Temesbe, amelynek árja egy rövid pillanat alatt oly erősen ragadta el

egyik uszályhajó alá, hogy megmentéséről szó sem lehetett. Neje és négy kis gyermeke gyászolja.

Apró történetek.

I.

Egy atyafi Vásárhelyről mint tanu szerepelt a napokban a bíróság előtt, aminek folytán illendő tisztességgel glanczosra kihajazta ezen előlépés alkalmával a csezmáját s a jobbik újjasát huzta magára.

Mert mivelhogy ő „födrül“ gyűtt, a bévatal iránt tehát emberséggel vagyton.

Mikor pedig előszolitották, komoly, nagy lépésekben ment a kimutatott helyre.

— Mi a neve? — hangzik a bírói asztal mellől a szokásos kérdések kezdete.

Mondja:

— Tömösi Mihály.

— Hány esztendő?

— Dmnyeéréskor ki lesz az ötvenegy.

— A napját nem tudja?

— Megtunnám azt is, ha az asszony kis imádságos könyve itt vóna, mer abba benne van.

— Mi a foglalkozása?

Határozott, szóval mondja tovább:

— Paraszt.

II.

Az alsóvároson egy lompos kuvasz ijesztette a gyerekeket. Emiatt a véletlenül éppen arra járkáló rendőr megfigyelő álláspontot foglalt el, hogy majd azután kellő tapintattal — intézkedjék.

Egyszer csak ott megy el egy alsóvárosi polgár, akinek a kutya midőn utána szaladt, a rendőr megállította. S azután mondá:

— Hallja ember, magáé az a kutya?

— Mán hogy vóna!

— De hiszen maga után szalad, hát a magáénak kell lenni.

— Ugyan! Hászen maga is én utánam szaladt, aztán még se az enyém.

III.

Egy fogfájós ur jajgatva siet a fogorvoshoz és kéri, hogy huzza ki a fogát.

Az agyarász nekikezd a műtétnek, de a fogó lepattan a fájós fogról, mire a páciens veszettül ordít.

— Látja, — így szól a fogorvos a beteghez — így huztak fogat a mult században.

Aztán ismét nekikezd a fogorvos és leföri: a beteg fogának a koronáját, mire az még jobban ordít.

— Látja barátom — szól ismét a fogorvos — így az én konkurrensaim huznak fogat.

Mikor azután még vagy félórát rángatja a szerencsétlen páciens állkapcsáját s ilymódon sikerül kellőképpen kimozdítani helyükből a megmaradt gyökereket, — végre fájdalom nélkül kijönnek a benmaradt részek. Mire az orvos büszkén mondja:

— Látja barátom, így pedig én huzok fogat.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.
Nyomatott Vig Simon gyorsajtóján.

Foulard-selyem 65 kr.-tól

3 frt 85 krig méterenkint japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — a legdivatosabb szövés, szín és mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb). Ruhák és blousokra a gyárból! **Privát fogyasztóknak** postabér-vámmentesen s házhoz szállítva. **Minták postafordultával.**

Magyar levelezés. Svájcba levélbélyeg kétszeresen ragasztandó!

HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben.

(cs. és kir. udvari szállító.)

Réva-Ujfalu község Előljáráóságától.

3718 szám.

kig: 1898.

Hirdetmény.

Réva-Ujfalu község mint erkölcsi tesztület tulajdonát képező vadászati jog, a bérleti szerződésnek a jelenlegi bérlő által

történt megszegése folytán — annak költségére és veszélyére — a bérleti idő lejártáig, vagyis az 1901 évi augusztus hó 15-ik napjáig, a folyó évi augusztus hó 1. ső napján, délelőtt 10 órakor a községi tanácssteremben megtartandó szóbeli nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Megjegyzetetik, hogy a község határa 14 ezer hold kiterjedésű, melyből 2000 hold a IV. dunai réteblözetben fekszik, és hogy az 1883. évi XX. t.-cz. 2. §-sában említett jogok élvezetében senki sem áll.

A bérlet egyéb feltételei a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Réva-Ujfalu, 1898 évi július hó 8-án.

Jankovits Szilárd,
községi jegyző.

Nyegru,
községi bíró h.

827. sz.

kir. végrh. 1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pancsovai kir. járásbíró-ság 1896 évi 6206 számú végzése következtében Tiszu Péter pancsovai ügyvéd által képviselt Canopán Anonie javára, e **Rajkovics György és neje** ellen 175 frt s jár. erejéig 1896 évi június 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 304 frtra becsült butorok és egyebekből álló ingóságok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. járásbíró-ság V. 642. számú végzése folytán 65 frt tőke követelés ennek kamatai, és eddig összesen 49 frt 40 kriban biroilag megállapított költség erejéig Pancsován a nagy piacon leendő eszközésére **1898. évi július hó 16-án d. e. 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Pancsován 1898. évi június 24-én.

Argay,

kir. bírósági végrehajtó.

947 szám

vh. 1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagy-beckereki kir. törvényszék 1898. évi 3076 számú végzése következtében Dr. Kiszely Kálmán módosi ügyvéd által képviselt **Első torontálszécsányi takarékpénztár** javára **Radonics Anka és Radonics Ácza** ellen 150 frt s jár. erejéig 1898. évi április hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 463 frt, 50 krra becsült lovak, szekerek, tehén, tinók, sertés, szobaberendezésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az alibunári kir. járásbíró-ság V. 1/1898. sz. végzése folytán 150 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi december hó 10 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 44 frt 15 kriban biroilag már megállapított költségek erejéig Kis-Margittán a helyszínen leendő eszközésére **1898. évi július hó 29-ik napján** délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat masok is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is foganatosíthatni fog.

Kelt Alibunárott, 1898 évi június hó 9 napján.

Galantay,

kir. bírósági végrehajtó.

12808 sz.

tkvi 1898.

Végzés árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a nagybeckereki takaréki előleg egyletnek Milovánov Iván elieni vbajt. ügyében a Barandán 1898 év június hó 2-án megtartott árverést hatályon kívül helyezi s az árverés alkalmával belizetett és a pancsovai m. kir. adó hivatalnál tszéki letét napló 264 bírói letét napló 304 t. a. bevételzett és a 12282 számú végzéssel letétbe utalt 66 frt 80 kr. azaz hatvanhat forint nyolcvan krajczárt árverési vevő Máriánovics Jánosnak vissza utalja és utasítja a kir. adó mint bírói letét hivatal, hogy ezen összeget jogerős bevárása nélkül Máriánovics Jánosnak fizesse ki. Egyszersmind a pancsovai kir. adóhivatal által tszéki letét napló 282 bírói letét napló 314 t. a. bevételzett 102 frt 02 kr. azaz egyszáz két forint két krajczárt bírói letétül elfogadja és utasítja az adóhivatalt hogy azt további intézkedésig letétként kezelje, egyszersmind a nagybeckereki takaréki és előleg egylet javára 600 frt tőke, ennek 1896. évi szeptember hó 23-ik napjától járó 6% kamata, 3 frt 75 kr. óvási 1/3% váltódíj 25 frt 50 kr. eddigi 7 frt 65 kr. jelenlegi és még felmerülő költség kielégítése végett továbbá **Sain Mita** javára 68 frt 43 kr. tőke ennek 1896. november hó 1-től járó 6% kamatai és 24 frt 90 kr. költség kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében **Milovánov Jovan** barandai lakos ellen a Barandai községben fekvő és a 2058 számú tkvben foglalt 1 dülő 54 hrsz. 2⁸⁰⁰ hold I. oszt. szántore 278 frt, 2 dülő 54 hrsz. 1 hold I. oszt. szántora 112 frt, 4 dülő 54 hrsz. 2⁸⁰⁰ hold I. oszt. szántora 278 frt, becsáron az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Baranda község házában **1898. évi július hó 26-án d. e. 9 orakor** fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint a Baranda községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is elfog adatni.
3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 27 frt. 80 kr, 11 frt 20 és 27 frt 80 kr. készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

4. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletekben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől 15 nap alatt, a másodikat u. a. naptól számított 30 nap alatt a harmadikat pedig u. a. naptól számított 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a pancsovai kir. adóhivatalnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevő köteles az eladott ingatlant terhelő, az árverés napjától esedékes adókat és illetékeket viselni és az ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedésekor lép.

6. A vevőnek csak is akkor fog kiadatni, ha utóajánlat nem tétetik.

7. A tulajdonjog a vételár és kamatainak lefizetése után fog vevő javára bekebelezettni.

8. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tesz, az ingatlan bármelyik érdekelt fel kérelmére a vevő veszélyére és költségére újabban fog eladatni.

9. Ezen árverés a fentirt tkvben feljegyeztetni rendeltetik.

A hirdetmény törvényszerű kivonata az 1881: LX. t.-cz. 152 §-a értelmében a Pancsován megjelenő lapban egyszer leendő közzététel végett végrehajtató ügyvédjének kiadatni rendeltetik azzal, hogy a közzétételt igazoló lappéldányt az árverés foganatosítására kiküldöttnek adja át.

Pancsován 1898. évi június hó 18-án.

A kir. tör. tkvi oszt.

Jankó,

kir. tör. albiró.

